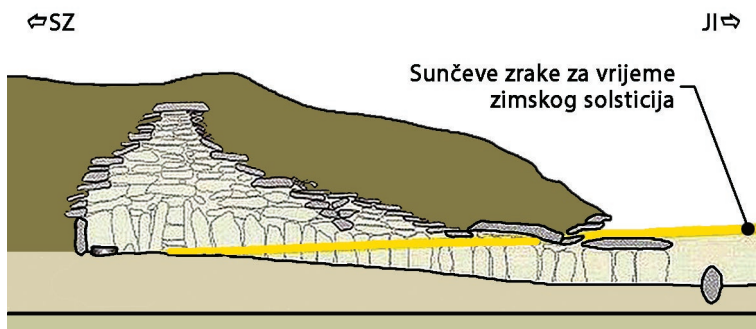

Grobnica Newgrange

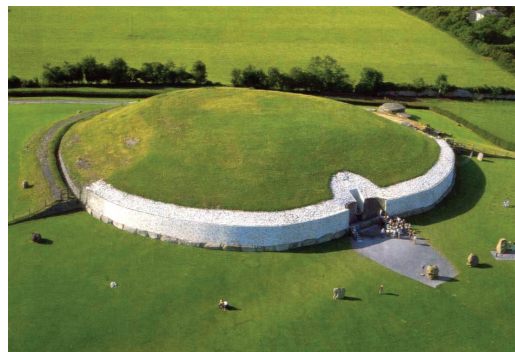

U Republici Irskoj, nedaleko od glavnoga grada Dublina u pravcu sjeverozapada, nalazi se grobnica Newgrange, najposjećeniji turistički objekt u Irskoj. Na desetine tisuća turista iz cijeloga svijeta želi vidjeti ljepotu i doživjeti mističnost ove najveće i najstarije grobnice na svijetu. U čemu se krije tajna izgradnje ove neobične grobnice?

Grobnica Newgrange zajedno s grobnicom Maes Howe u susjednoj Škotskoj jedine su grobnice (tumulusi) u svijetu koje imaju astronomsku povezanost. To, prema nalazu arheologa, svjedoči pronalazak četverokutnog otvora iznad kamenog bloka koji zatvara ulaz u grobnicu. Irski arheolog Michael J. O'Kelly, koji je dugo istraživao Newgrange, tvrdi da su graditelji prije

više od 5200 godina okrenuli ulaz u grobnicu u pravcu upadanja sunčevih zraka za vrijeme zimskog solsticija (21. prosinca, kada je najkraći dan u godini na Sjevernoj polutci). Neki arheolozi tvrde da su ljudi toga vremena bolje poznavali astronomiju nego današnji prosječni građani. To potvrđuje i izgradnja ove grobnice, čiju starost arheolozi svrstavaju u najstarije građevine na svijetu, starije oko 500 godina od poznatih grobnica faraona (piramida) u Gizi kod Kaira u Egiptu.

U blizini naselja Drogheda, uz obale rijeke Boyne koja se ulijeva u Irsko more, podignuta je ova jedinstvena grobnica čija je restauracija zaobljenog svoda (krova) otkrila zanimljivo građevinsko umijeće drevnih vremena. Kameni blokovi su poredani i čvrsto povezani jedan uz drugoga u različitim položajima, jedni su horizontalni, drugi pod manjim ili većim kutom (a neki i vertikalno vise). Arheolozi smatraju da su graditelji toga vremena dovukli oko 200 000 tona kamenih blokova različite veličine. U podnožju (temeljima) grobnice ugrađeno je 97 kamenih blokova. Na nekima su uklesani zagonetni crteži. Hodnik građevine je uzak i vodi do nadsvođene grobnice s 450 plosnatih kamenih blokova. Grobnica je otkrivena slučajno potkraj 17. stoljeća (1699.) i sve do 1960.-ih nisu vršena arheološka istraživanja. Od 1993. godine pod zaštitom je UNESCO-a.

Grobница se posjećuje u manjim skupinama turista koji se, korak po korak, kreću u koloni (jedan za drugim) dugim, mračnim i vrlo uskim hodnikom prema unutrašnjosti grobnice. Na cilju se upali svjetlo nakon čega vodič izgovori osnovne informacije o grobnici. Grobnica je kružnog oblika, u promjeru široka 85 metara i visoka 13,5 metara. Hodnik kojim se ulazi u grobnicu dugačak je 19 metara. Poseban je doživljaj posjetiti grobnicu na dan zimskog solsticija (21. prosinca) kada sunčeve zrake u trajanju od 17 minuta obasjavaju unutrašnjost grobnice. Toga dana, još prije izlaska sunca, okupi se pored grobnice na tisuće znatiželjnika. Interes da se uđe u grobnicu i doživi jedinstven fenomen tada je jako velik. Zato se posjetitelji registriraju, a imena sretnika koji mogu ući u grobnicu izvlače se kao na lutriji.

BLAŽO DUBLJEVIĆ